

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 12 lutego 2019 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych –
Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW – Europejski nakaz aresztowania – Artykuł 12 –
Utrzymanie aresztu osoby, której dotyczy wniosek – Artykuł 17 – Termin na podjęcie decyzji
w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania – Przepisy prawa krajowego przewidujące
zawieszenie z urzędu aresztu po upływie terminu 90 dni od dnia zatrzymania – Wykładnia zgodna –
Zawieszenie biegu terminów – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuł 6 – Prawo do
wolności i bezpieczeństwa osobistego – Rozbieżne wykładnie przepisów prawa krajowego –
Jasność i przewidywalność

W sprawie C-492/18 PPU

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożony przez rechtbank Amsterdam (sąd rejonowy w Amsterdamie, Niderlandy)
postanowieniem z dnia 27 lipca 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w tym samym dniu,
w postępowaniu dotyczącym wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko

TC

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: R. Silva de Lapuerta, wiceprezes Trybunału, pełniąca obowiązki prezesa pierwszej izby,
A. Arabadjiev (sprawozdawca), E. Regan, C.G. Fernlund i S. Rodin, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając wniosek sądu odsyłającego z dnia 27 lipca 2018 r., który wpłynął do Trybunału w dniu
27 lipca 2018 r., o rozpoznanie odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym na podstawie art. 107
regulaminu postępowania przed Trybunałem,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 października
2018 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu TC przez T.J. Kodrzyckiego i Th.O.M. Diebena, advocaten,
- w imieniu Openbaar Ministerie przez R. Vorrink, J. Asbroek i K. van der Schafta, Officier van Justitie,

* Język postępowania: niderlandzki.

- w imieniu rządu niderlandzkiego przez K. Bulterman, M.A.M. de Ree i J.M. Hoogvelda, działających w charakterze pełnomocników,
  - w imieniu rządu czeskiego przez M. Smolka, J. Vláčila i A. Kasalicką, działających w charakterze pełnomocników,
  - w imieniu Irlandii przez A. Joyce’a i G. Mullan, działających w charakterze pełnomocników,
  - w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez S. Faraciego, avvocato dello Stato,
  - w imieniu Komisji Europejskiej przez R. Troostersa, działającego w charakterze pełnomocnika,
- po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 6 listopada 2018 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 6 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwaney dalej „kartą”).
- 2 Wniosek ten został przedstawiony w kontekście wykonania w Niderlandach europejskiego nakazu aresztowania wydanego w dniu 12 czerwca 2017 r. przez właściwe organy Zjednoczonego Królestwa wobec TC (zwanego dalej „rozpatrywanym europejskim nakazem aresztowania”).

Ramy prawne

Prawo Unii

Karta

- 3 Artykuł 6 karty, zatytułowany „Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego”, przewiduje:
„Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego”.

Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW

- 4 Motyw 12 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania [przekazywania] osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1) głosi:

„Niniejsza decyzja ramowa respektuje prawa podstawowe i przestrzega zasad uznanych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz tych, które znajdują odbicie [odzwierciedlonych] w karcie [...]”.

- 5 Artykuł 1 tej decyzji ramowej, zatytułowany „Definicja europejskiego nakazu aresztowania i zobowiązania do jego wykonania”, przewiduje w ust. 3:

„Niniejsza decyzja ramowa nie skutkuje modyfikacją [nie prowadzi do zmiany] obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zawartych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej”.

- 6 Zgodnie z art. 12 decyzji ramowej, zatytułowanym „Utrzymanie aresztu [Aresztowanie] osoby, której dotyczy wniosek”:

„Kiedy dana osoba zostaje aresztowana [zatrzymana] na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, wykonujący nakaz organ sądowy podejmuje decyzję, czy osoba ta powinna pozostać zatrzymana [aresztowana], zgodnie z prawem państwa członkowskiego wykonującego europejski nakaz aresztowania. Osoba ta może być zwolniona tymczasowo w dowolnym terminie zgodnie z prawem krajowym wykonującego nakaz państwa członkowskiego, pod warunkiem że właściwy organ [wspomnianego] państwa członkowskiego [...] podejmuje wszelkie środki, jakie uważa za niezbędne, aby zapobiec ucieczce tej osoby”.

- 7 Artykuł 15 omawianej decyzji ramowej, zatytułowany „Decyzja o przekazaniu”, głosi w ust. 1:

„Decyzję o tym, czy dana osoba ma zostać przekazana, podejmuje wykonujący nakaz organ sądowy z uwzględnieniem terminów i zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej decyzji ramowej”.

- 8 Artykuł 17 decyzji ramowej 2002/584, zatytułowany „Terminy i procedury [zasady] podejmowania decyzji o wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania”, stanowi:

„1. Europejski nakaz aresztowania stosuje się i wykonuje w trybie przewidzianym dla spraw niecierpiących zwłoki [pilnym].

[...]

3. W pozostałych przypadkach ostateczna decyzja o wykonaniu europejskiego nakazu zostaje podjęta w ciągu 60 dni po aresztowaniu [od zatrzymania] osoby, której dotyczy wniosek.

4. W sytuacji gdy w szczególnych przypadkach europejski nakaz aresztowania nie może zostać wykonany w terminie ustanowionym w ust. 2 lub 3, wykonujący nakaz organ sądowy niezwłocznie powiadamia o tym wydający nakaz organ sądowy, podając przyczyny zwłoki [opóźnienia]. W takim przypadku terminy mogą zostać przedłużone o dalsze 30 dni.

5. Do czasu podjęcia przez wykonujący nakaz organ sądowy ostatecznej decyzji w sprawie europejskiego nakazu aresztowania zapewnia on, że warunki materialne [przesłanki] niezbędne do skutecznego przekazania tej osoby pozostają spełnione.

[...]

7. W przypadku gdy w wyjątkowych okolicznościach któreś z państw członkowskich nie jest w stanie dotrzymać terminów przewidzianych w niniejszym artykule, powiadamia ono o tym fakcie [Europejską Agencję Wzmocnienia Współpracy Sądowej] Eurojust, podając przyczyny zwłoki [opóźnienia]. Ponadto państwo członkowskie, które doświadcza kolejnych opóźnień ze strony drugiego państwa członkowskiego w wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania, powiadamia o tym Radę w celu dokonania oceny wdrożenia niniejszej decyzji ramowej na szczeblu państwa członkowskiego”.

Prawo niderlandzkie

- 9 Zgodnie z art. 22 Overleveringswet (ustawy o przekazywaniu osób) (Stb. 2004, nr 195, zwanej dalej „OLW”), którą dokonano transpozycji decyzji ramowej 2002/584 do prawa krajowego:

„1. Decyzję o przekazaniu rechtbank (sąd rejonowy) podejmuje w terminie 60 dni od dnia zatrzymania osoby ściganej, o którym mowa w art. 21.

[...]

3. W szczególnie uzasadnionych wypadkach rechtbank (sąd rejonowy) może przedłużyć termin 60 dni o kolejne 30 dni, powiadamiając wydający nakaz organ sądowy o przyczynach opóźnienia.

4. W wypadku, gdy rechtbank (sąd rejonowy) nie podejmie decyzji w terminie, o którym mowa w ust. 3, może ponownie przedłużyć ten termin na czas nieokreślony, jednocześnie warunkowo zawieszając areszt osoby poszukiwanej i powiadamiając o tym wydający nakaz organ sądowy”.

- 10 Zgodnie z art. 64 OLW:

„1. W wypadkach, w których zgodnie z niniejszą ustawą może lub musi zostać wydane postanowienie w przedmiocie pozbawienia wolności, można zarządzić warunkowe uchylenie lub zawieszenie aresztu do czasu wydania przez rechtbank (sąd rejonowy) postanowienia o wyrażeniu zgody na przekazanie. Celem nałożonych obowiązków może być jedynie zapobieżenie ucieczce.

2. Do postanowień wydanych przez rechtbank (sąd rejonowy), jak również przez sędziego śledczego, na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio art. 80, z wyjątkiem ust. 2, i art. 81–88 Wetboek van Strafvordering [kodeksu postępowania karnego]”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 11 Rozpatrywany europejski nakaz aresztowania został wydany wobec TC, obywatela brytyjskiego zamieszkującego w Hiszpanii podejrzanego o udział, jako wysokiej rangi członek grupy przestępczej, w przywozie, rozprowadzaniu i sprzedaży twardych narkotyków, w tym 300 kg kokainy. Zgodnie z prawem Zjednoczonego Królestwa wspomniane wyżej przestępstwo jest zagrożone maksymalnie karą dożywotniego pozbawienia wolności.
- 12 W dniu 4 kwietnia 2018 r. TC został zatrzymany w Niderlandach. Tego też dnia rozpoczął się bieg 60-dniowego terminu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 OLW i art. 17 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584, na wydanie decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania.
- 13 W dniu 31 maja 2018 r. odbyło się posiedzenie sądu odsyłającego, rechtbank Amsterdam (sądu rejonowego w Amsterdamie, Niderlandy) w sprawie rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania. Posiedzenie zakończyło się utrzymaniem aresztu wobec TC i przedłużeniem o 30 dni terminu na wydanie decyzji w sprawie wykonania rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania. Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2018 r. sąd odsyłający wznowił postępowanie i zawiesił je do czasu udzielenia przez Trybunał odpowiedzi na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym przedstawiony w dniu 17 maja 2018 r. w sprawie, która tymczasem zakończyła się wyrokiem z dnia 19 września 2018 r., RO (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733), wskazując, że bieg terminu na wydanie decyzji uległ zawieszeniu od dnia 14 czerwca 2018 r. do czasu wydania tego ostatniego wyroku.
- 14 TC wniósł o zawieszenie aresztu od dnia 4 lipca 2018 r., tj. dnia, w którym upłynął termin 90 dni od dnia jego zatrzymania.

- 15 Sąd odsyłający zwraca uwagę, że zgodnie z art. 22 ust. 4 OWL jest co do zasady zobowiązany zawiesić areszt wobec osoby, której dotyczy wniosek, po upływie terminu 90 dni na podjęcie ostatecznej decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania. Uchwalając ten przepis, ustawodawca niderlandzki oparł się w istocie na założeniu, że wymóg zawieszenia aresztu w takim wypadku wynika wprost z decyzji ramowej 2002/584.
- 16 Z wyroku z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474), wynika jednak, że wspomniane założenie jest błędne i nie uwzględnia w wystarczającym stopniu obowiązków, jakie na mocy przepisów prawa pierwotnego Unii ciąży na sędzie, do którego wpłynął wniosek o wykonanie europejskiego nakazu aresztowania, w szczególności obowiązku zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości, jako sądu ostatniej instancji w takich sprawach, z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przypadku gdy udzielenie odpowiedzi na kwestie poruszone w tym wniosku jest konieczne do wydania decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania, oraz obowiązku zawieszenia postępowania w sprawie przekazania, jeżeli istnieje realne ryzyko, że w wydającym nakaz państwie członkowskim osoba, której dotyczy wniosek, może być narażona na nieludzkie lub poniżające traktowanie, w rozumieniu wyroku z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru (C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198).
- 17 W związku z tym sąd krajowy zwraca uwagę na wypracowane przez siebie orzecznictwo, które pozwoliło mu na dokonanie wykładni art. 22 ust. 4 OLW zgodnej zarówno z decyzją ramową 2002/584, jak i z OLW, w myśl której w przypadkach wskazanych w poprzednim punkcie sąd zawiesza postępowanie w sprawie przekazania. Wspomniana wykładnia nie prowadzi do odstąpienia od stosowania art. 22 ust. 4 OLW wskutek zawieszenia biegu terminu na podjęcie decyzji o przekazaniu.
- 18 Taka wykładnia pozostaje bez uszczerbku dla możliwości zawieszenia przez sąd aresztu w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania, co sąd odsyłający uczyni w szczególności, jeżeli nałożenie na daną osobę obowiązków zmniejszy ryzyko jej ucieczki do akceptowalnego poziomu. W niniejszym przypadku jednak istnieje bardzo poważne ryzyko ucieczki, którego nie można zminimalizować do akceptowalnego poziomu.
- 19 Gerechtshof Amsterdam (sąd apelacyjny w Amsterdamie, Niderlandy) doszedł jednak do odmiennego wniosku, stwierdzając mianowicie, że wykładnia art. 22 ust. 4 OLW, o której mowa w pkt 17 niniejszego wyroku, jest nieprawidłowa, a jednocześnie wskazując, że ściśle stosowanie tego przepisu prawa krajowego mogłoby godzić w skuteczność prawa Unii. Gerechtshof Amsterdam (sąd apelacyjny w Amsterdamie) dokonał zatem abstrakcyjnego wyważenia interesów między interesem porządku prawnego Unii, związanym z obowiązkiem zwrócenia się do Trybunału w trybie prejudycjalnym i oczekiwania na jego odpowiedź albo odroczenia decyzji o przekazaniu, jeżeli istnieje realne ryzyko, że w wydającym nakaz państwie członkowskim osoba, której dotyczy wniosek, może być narażona na odbywanie kary pozbawienia wolności w nieludzkich lub upokarzających warunkach, a interesem przestrzegania prawa krajowego, w świetle zasady pewności prawa. W wyniku tego wyważenia uznał, że bieg terminu do wydania decyzji o przekazaniu należy uważać za zawieszony od momentu podjęcia przez rechtbank (sąd rejonowy) decyzji o skierowaniu sprawy do Trybunału w trybie prejudycjalnym albo od momentu odroczenia decyzji o przekazaniu, chyba że kontynuowanie aresztu byłoby sprzeczne z art. 6 karty.
- 20 Niemniej jednak sąd odsyłający podtrzymał następnie swoją wykładnię art. 22 ust. 4 OLW, która jego zdaniem jest zgodna z decyzją ramową 2002/584 i która do tej pory nie doprowadziła jeszcze do rezultatu, który różniłby się od wyniku abstrakcyjnego wyważenia interesów przeprowadzonego przez Gerechtshof Amsterdam (sąd apelacyjny w Amsterdamie).
- 21 W rozpatrywanym przypadku TC twierdzi w szczególności, że taka wykładnia art. 22 ust. 4 OLW jest sprzeczna z zasadą pewności prawa, a zatem utrzymanie aresztu w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania narusza art. 5 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych

wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zwanej dalej „EKPC”), oraz art. 6 karty. Na poparcie tego poglądu TC wskazał, że w podobnej wcześniejszej sprawie osoba, której dotyczył wniosek, wniosła skargę przeciwko Królestwu Niderlandów do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w związku z naruszeniem art. 5 EKPC (sprawa Cernea przeciwko Niderlandom, skarga nr 62318/16) oraz że w tej sprawie Niderlandy złożyły jednostronne oświadczenie o uznaniu naruszenia art. 5 EKPC. Europejski Trybunał Praw Człowieka nie wydał jednak jeszcze orzeczenia w tej sprawie.

- 22 W tym względzie według sądu krajowego z pkt 32 wyroku z dnia 29 czerwca 2017 r., Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503), wynika, że jedną z granic obowiązku dokonywania wykładni przepisów prawa krajowego zgodnej z decyzją ramową jest w istocie zasada pewności prawa. Areszt w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania winien być także zgodny z art. 6 karty.
- 23 Sąd odsyłający zastanawia się zatem, czy utrzymanie aresztu w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania w sytuacji takiej, w jakiej znajduje się TC, jest sprzeczne z art. 6 karty, w szczególności z zagwarantowaną w nim zasadą pewności prawa.
- 24 W tym względzie wskazuje, że orzecznictwo Trybunału dotyczące zawieszenia biegu terminu na podjęcie decyzji jest ograniczone do dwóch rodzajów sytuacji, jest jasne i spójne oraz zostało opublikowane. Podobnie jest w przypadku orzecznictwa Gerechtshof Amsterdam (sądu apelacyjnego w Amsterdamie). Sąd odsyłający jest zatem zdania, że TC mógł przewidzieć, w razie potrzeby po skonsultowaniu się ze swoim obrońcą, że areszt w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania będzie kontynuowany po upływie terminu 90 dni od dnia jego zatrzymania.
- 25 Gdyby Trybunał uznał, że areszt w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania w sytuacji takiej, w jakiej znajduje się TC, narusza art. 6 karty, sąd krajowy będzie musiał dodatkowo rozstrzygnąć, czy powinien odstąpić od stosowania art. 22 ust. 4 OLW, w zakresie, w jakim stosowanie tego przepisu prowadzi do rozwiązania sprzecznego z prawem Unii, a dokonanie zgodnej wykładni tego przepisu jest niemożliwe, oraz czy takie rozwiązanie nie jest sprzeczne z zasadą pewności prawa.
- 26 W tych okolicznościach rechtbank Amsterdam (sąd rejonowy w Amsterdamie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy utrzymanie aresztu ekstradycyjnego osoby poszukiwanej, w wypadku której istnieje ryzyko ucieczki, przez okres trwający dłużej niż 90 dni od zatrzymania tej osoby jest sprzeczne z art. 6 [karty], jeżeli:

- wykonujące nakaz państwo członkowskie dokonało transpozycji art. 17 [decyzji ramowej 2002/584] w ten sposób, że areszt ekstradycyjny osoby poszukiwanej musi zostać zawieszony zawsze wtedy, gdy tylko przekroczony zostanie 90-dniowy termin na podjęcie ostatecznej decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania, i
- organy sądowe tego państwa członkowskiego dokonały takiej wykładni prawa krajowego, zgodnie z którą termin na podjęcie decyzji zostaje zawieszony, gdy tylko wykonujący nakaz organ sądowy postanowi zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym lub oczekiwać na udzielenie odpowiedzi na pytania, z którymi zwrócił się inny wykonujący nakaz organ sądowy, jak również odroczyć przekazanie ze względu na realne ryzyko niehumanitarnych i poniżających warunków pozbawienia wolności w wydającym nakaz państwie członkowskim?”.

W przedmiocie pilnego trybu prejudycjalnego

- 27 Sąd odsyłający wniósł o zastosowanie do niniejszego odesłania pilnego trybu prejudycjalnego określonego w art. 107 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

- 28 W uzasadnieniu wniosku sąd odsyłający przywołał okoliczność, że TC przebywa obecnie w areszcie w Niderlandach wyłącznie na podstawie rozpatrywanego europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w związku z toczącym się wobec niego postępowaniem karnym. Sąd odsyłający twierdzi, że nie może podjąć decyzji w sprawie wniosku o zawieszenie aresztu TC do czasu udzielenia przez Trybunał Sprawiedliwości odpowiedzi na pytanie prejudycjalne. Jego zdaniem szybkość odpowiedzi udzielonej przez Trybunał Sprawiedliwości na pytanie prejudycjalne będzie miała bezpośredni i decydujący wpływ na czas trwania aresztu TC.
- 29 W tym względzie należy wskazać w pierwszej kolejności, że niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni decyzji ramowej 2002/584, która wchodzi w zakres dziedzin objętych częścią trzecią traktatu FUE, w jej tytule V, dotyczącym przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Odesłanie to może w konsekwencji podlegać rozpoznaniu w pilnym trybie prejudycjalnym.
- 30 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o kryterium pilności, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału należy wziąć pod uwagę fakt, że zainteresowany jest obecnie pozbawiony wolności, a utrzymanie jego aresztu zależy od wyniku sporu w postępowaniu głównym. Dodatkowo sytuację zainteresowanej osoby należy uwzględnić na dzień rozpatrywania wniosku o rozpoznanie odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym (wyrok z dnia 19 września 2018 r., RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 31 Otóż w niniejszym przypadku było do tej pory bezsporne, że, po pierwsze, TC przebywał w areszcie, a po drugie, że utrzymanie tego aresztu zależało od decyzji, jaka miała zostać podjęta w związku z jego wnioskiem o zawieszenie aresztu, w oparciu o który to wniosek sąd zdecydował o zawieszeniu postępowania do czasu udzielenia odpowiedzi przez Trybunał, w szczególności w tej sprawie.
- 32 W tych okolicznościach w dniu 9 sierpnia 2018 r. pierwsza izba Trybunału postanowiła, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, uwzględnić wniosek sądu odsyłającego o rozpoznanie niniejszego odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym.
- 33 W trzeciej kolejności, w dniu 9 października 2018 r. sąd odsyłający poinformował Trybunał, że poprzedniego dnia zarządził warunkowe zawieszenie aresztu wobec TC od dnia 8 października 2018 r. do chwili wydania decyzji o jego przekazaniu do Zjednoczonego Królestwa. Zgodnie z obliczeniami tego sądu 90-dniowy termin na wydanie decyzji upłynął, przy uwzględnieniu okresu, w którym bieg tego okresu był zawieszony, w dniu 8 października 2018 r.
- 34 Ponadto w wyniku odwołania Openbaar Ministerie (prokuratury, Niderlandy) od decyzji sądu krajowego z dnia 8 października 2018 r. Gerechtshof Amsterdam (sąd apelacyjny w Amsterdamzie) poinformował Trybunał w dniu 12 listopada 2018 r., że zawiesił postępowanie odwoławcze do czasu wydania niniejszego wyroku.
- 35 W tych okolicznościach pierwsza izba Trybunału uznała, że pilny charakter sprawy ustał w dniu 8 października 2018 r. i że w związku z tym nie ma już potrzeby dalszego rozpatrywania odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 36 Na wstępie należy zauważyć, że przedstawione pytanie opiera się na założeniach, zgodnie z którymi, po pierwsze, procedura przekazania, taka jak będąca przedmiotem postępowania głównego, może trwać dłużej niż 90 dni, w szczególności w jednym z przypadków, których dotyczy zadane pytanie, po drugie, wynikający z art. 22 ust. 4 OLW obowiązek zawieszenia aresztu osoby, której dotyczy wniosek, w każdym przypadku po upływie terminu 90 dni od dnia zatrzymania tej osoby jest niezgodny z decyzją ramową 2002/584, po trzecie, zarówno wykładnia tego przepisu prawa krajowego dokonana

przez sąd odsyłający, jak i przez *Gerechtshof Amsterdam* (sąd apelacyjny w Amsterdamie) w jego orzecznictwie mają na celu zapewnienie zgodności odnośnych przepisów prawa krajowego z tą decyzją ramową, a po czwarte, do chwili obecnej wykładnie te nie doprowadziły, pomimo odrębnych podstaw prawnych, do wydania rozbieżnych orzeczeń. Ponadto, jak zauważono w pkt 25 niniejszego wyroku, sąd odsyłający rozważa, czy nie powinien, w stosownym wypadku, odstąpić od stosowania tego przepisu prawa krajowego.

- 37 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. W tym aspekcie do Trybunału należy – gdy zajdzie taka potrzeba – przeformułowanie przedstawionych mu pytań. Okoliczność, że sąd krajowy powołał się formalnie w pytaniu prejudycjalnym na określone przepisy prawa Unii, nie stoi na przeszkodzie temu, by Trybunał przekazał temu sądowi wszelkie wskazówki dotyczące wykładni, które mogą być pomocne w rozstrzygnięciu rozpatrywanej przez niego sprawy, niezależnie od tego, czy sąd krajowy powołał się na nie w treści pytań. W tym względzie do Trybunału należy wskazanie na podstawie wszystkich informacji przedstawionych przez sąd krajowy, a w szczególności na podstawie uzasadnienia postanowienia odsyłającego, elementów prawa Unii, które wymagają wykładni w świetle przedmiotu sporu (wyrok z dnia 27 czerwca 2017 r., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 38 Ponieważ w niniejszym przypadku sąd odsyłający postanowił w dniu 8 października 2018 r. zawiesić areszt TC, zaś *Gerechtshof Amsterdam* (sąd apelacyjny w Amsterdamie) nie zmienił tej decyzji, nie ma potrzeby zajmowania się zagadnieniem, o którym mowa w uzasadnieniu postanowienia odsyłającego, dotyczącym ewentualnego odstąpienia od stosowania art. 22 ust. 4 OLW. Natomiast w celu udzielenia sądowi odsyłającemu wskazówek interpretacyjnych użytecznych dla rozstrzygnięcia zawisłego przed nim sporu należy przeformułować przedstawione pytanie i udzielić na nie odpowiedzi, biorąc pod uwagę założenia przedstawione w pkt 36 niniejszego wyroku.
- 39 Z powyższego wynika, że należy stwierdzić, iż poprzez swoje pytanie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, po pierwsze, czy decyzję ramową 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego takiemu jak przepis rozpatrywany w postępowaniu głównym, ustanawiającemu ogólny i bezwarunkowy obowiązek zwolnienia osoby, której dotyczy wniosek, zatrzymanej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania po upływie terminu 90 dni od dnia jej zatrzymania, gdy istnieje bardzo poważne ryzyko ucieczki tej osoby, niedające się ograniczyć do akceptowalnego poziomu poprzez zastosowanie wobec tej osoby odpowiednich środków, oraz po drugie, czy art. 6 kary należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu pozwalającemu na utrzymanie aresztu wobec osoby, której dotyczy wniosek, po upływie tego 90-dniowego terminu w oparciu o wykładnię tego przepisu prawa krajowego, zgodnie z którą rzeźbony termin ulega zawieszeniu w sytuacji, gdy wykonujący nakaz organ sądowy postanowi zwrócić się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, zaczekać na odpowiedź na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez inny wykonujący nakaz organ sądowy albo odroczyć wydanie decyzji o przekazaniu, jeżeli istnieje realne ryzyko, że w wydającym nakaz państwie członkowskim osoba, której dotyczy wniosek, może być narażona na nieludzkie lub poniżające traktowanie.
- 40 W tym względzie należy w pierwszej kolejności przypomnieć, że celem decyzji ramowej 2002/584 jest, jak stwierdzono w szczególności w art. 1 ust. 1 i 2 w świetle motywów 5 i 7 tej decyzji, zastąpienie wielostronnego systemu ekstradycji opartego na Europejskiej konwencji o ekstradycji, podpisanej w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r., poprzez system przekazywania osób skazanych lub podejrzanych przez organy sądowe w celu wykonania wyroków lub ścigania, przy czym ten ostatni system opiera się na zasadzie wzajemnego uznawania [wyrok z dnia 25 lipca 2018 r., *Minister for Justice and Equality (nieprawidłowości w systemie sądownictwa)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 41 Decyzja ramowa 2002/584 służy zatem, dzięki ustanowieniu nowego, prostszego i wydajniejszego systemu przekazywania osób skazanych lub podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy karnej, ułatwieniu i przyspieszeniu współpracy sądowej, przyczyniając się w ten sposób do realizacji wyznaczonego Unii celu, jakim jest ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w oparciu o wysoki stopień zaufania, jakie powinno istnieć między państwami członkowskimi [wyrok z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (nieprawidłowości w systemie sądownictwa), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 42 Rzeczony cel, polegający na przyspieszeniu współpracy sądowej, jest widoczny w wielu aspektach decyzji ramowej, w szczególności w podejściu do terminów wydawania orzeczeń dotyczących europejskiego nakazu aresztowania. W tym względzie, jak wskazuje orzecznictwo Trybunału, art. 15 i 17 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że wymagają one, aby ostateczne orzeczenie dotyczące wykonania europejskiego nakazu aresztowania zapadło co do zasady w tych terminach, których znaczenie wyraża się przy tym w wielu przepisach decyzji ramowej (zob. podobnie wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 29, 32 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 43 Jednakże ustalenie przez wykonujący nakaz organ sądowy, przed podjęciem decyzji o przekazaniu osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, że istnieje realne ryzyko, iż w razie przekazania jej wydającym nakaz organowi sądowemu osoba ta może być w nim narażona na nieludzkie lub poniżające traktowanie w rozumieniu art. 4 karty lub na naruszenie podstawowego prawa do niezawisłego sądu, a w rezultacie naruszenie istoty podstawowego prawa do rzetelnego procesu sądowego, zagwarantowanego w art. 47 akapit drugi karty, zgodnie z art. 1 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584 [zob. podobnie wyroki: z dnia 5 kwietnia 2016 r., Aranyosi i Căldăraru, C-404/15 i C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, pkt 83, 88 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (nieprawidłowości w systemie sądownictwa), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 59, 60 i przytoczone tam orzecznictwo], może, jak słusznie wskazał sąd odsyłający, spowodować, że czas trwania postępowania w sprawie przekazania przekroczy termin 90 dni. To samo dotyczy dodatkowego terminu związanego z zawieszeniem postępowania do czasu wydania przez Trybunał orzeczenia w odpowiedzi na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez wykonujący nakaz organ sądowy na podstawie art. 267 TFUE.
- 44 W drugiej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 12 decyzji ramowej wykonujący nakaz organ sądowy podejmuje decyzję, czy osoba aresztowana na podstawie europejskiego nakazu aresztowania powinna pozostać w areszcie, zgodnie z prawem wykonującego nakaz państwa członkowskiego. W przepisie tym uściślono również, że tymczasowe zwolnienie tej osoby jest możliwe w dowolnym terminie zgodnie z prawem tego państwa, pod warunkiem że właściwy organ tego państwa podejmuje wszelkie środki, jakie uważa za niezbędne, aby zapobiec ucieczce tej osoby.
- 45 Należy jednakże stwierdzić, iż przepis ten nie stanowi generalnie, że utrzymanie aresztu osoby, której dotyczy wnioski, jest możliwe tylko w określonych granicach czasowych, ani w szczególności, że jest ono wykluczone po upływie terminów przewidzianych w art. 17 decyzji ramowej (wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 44).
- 46 Podobnie, jakkolwiek art. 12 decyzji ramowej 2002/584 dopuszcza możliwość, pod pewnymi warunkami, tymczasowego zwolnienia osoby zatrzymanej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, to jednak przepis ten, ani żaden inny przepis tej decyzji ramowej, nie przewiduje, że po upływie terminów określonych w art. 17 decyzji ramowej wykonujący nakaz organ sądowy jest zobowiązany do takiego tymczasowego zwolnienia albo a fortiori do ostatecznego zwolnienia tej osoby (zob. podobnie wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 45, 46).
- 47 Skoro bowiem postępowanie w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania powinno być prowadzone również po upływie terminów określonych w art. 17 decyzji ramowej 2002/584, ogólny i bezwarunkowy obowiązek tymczasowego zwolnienia albo a fortiori ostatecznego zwolnienia tej osoby

po upływie tych terminów albo kiedy całkowity okres pozbawienia wolności osoby, której dotyczy wnioski, przekracza te terminy, może ograniczyć skuteczność systemu przekazywania wprowadzonego w tej decyzji ramowej, a w konsekwencji stworzyć przeszkodę dla realizacji celów, do realizacji których ona dąży (wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 50).

- 48 W związku z tym, jeśli wykonujący nakaz organ sądowy uzna, że powinien zakończyć pobyt w areszcie osoby, której dotyczy wnioski, jest on wówczas zobowiązany na mocy art. 12 i art. 17 ust. 5 tej decyzji ramowej do uzupełnienia tymczasowego zwolnienia tej osoby wszelkimi środkami, jakie uzna za niezbędne do uniknięcia jej ucieczki i zapewnienia, że przesłanki niezbędne do jej skutecznego przekazania pozostaną spełnione do momentu wydania ostatecznej decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania (zob. podobnie wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 61).
- 49 Wynika z tego, że w przypadku gdy, jak wskazał sąd krajowy, istnieje bardzo poważne ryzyko ucieczki, niedające się ograniczyć do akceptowalnego poziomu poprzez zastosowanie odpowiednich środków w celu zapewnienia, że przesłanki niezbędne do skutecznego przekazania osoby, której dotyczy wnioski, pozostaną spełnione, tymczasowe zwolnienie tej osoby mogłoby podważyć skuteczność systemu zwolnień ustanowionego decyzją ramową 2002/584 i w ten sposób utrudnić osiągnięcie celów, do osiągnięcia których ta decyzja zmierza, ponieważ nie byłoby już gwarancji, że owe przesłanki pozostaną spełnione.
- 50 Z powyższego wynika, że przewidziany w art. 22 ust. 4 OLW obowiązek zawieszenia w każdym przypadku aresztu zastosowanego wobec osoby, której dotyczy wnioski, w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania, w przypadku upływu terminu 90 dni od dnia jej zatrzymania, jest niezgodny z przepisami decyzji ramowej 2002/584, jak zresztą zauważył sąd odsyłający we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 51 W trzeciej kolejności należy przede wszystkim zaznaczyć, że nie wydaje się, aby wykładnia tego przepisu krajowego dokonana przez sąd odsyłający była w stanie zaradzić tej niezgodności we wszystkich okolicznościach, ponieważ, jak wynika z pkt 33 niniejszego wyroku, w niniejszej sprawie, mimo faktu, że sąd ten wyraźnie wskazał we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, iż istniało bardzo poważne ryzyko ucieczki TC, którego nie można było ograniczyć do akceptowalnego poziomu poprzez zastosowanie odpowiednich środków pozwalających na zapewnienie, że przesłanki niezbędne do jego skutecznego przekazania pozostaną spełnione, sąd odsyłający zarządził warunkowe zawieszenie aresztu TC od dnia 8 października 2018 r., ponieważ według jego obliczeń w tym właśnie dniu upłynął 90-dniowy termin na wydanie decyzji, przy uwzględnieniu okresu zawieszenia biegu tego terminu.
- 52 Dalej, chociaż orzecznictwo *Gerechtshof Amsterdam* (sądu apelacyjnego w Amsterdamie) również może doprowadzić do tymczasowego zwolnienia z aresztu osoby, której dotyczy wnioski, mimo istnienia bardzo poważnego ryzyka ucieczki tej osoby, niedającego się ograniczyć do akceptowalnego poziomu poprzez zastosowanie odpowiednich środków pozwalających na zapewnienie, że przesłanki niezbędne do skutecznego przekazania tej osoby pozostaną spełnione, orzecznictwo to również nie pozwala na dokonanie wykładni art. 22 ust. 4 OLW zgodnej z przepisami decyzji ramowej 2002/584.
- 53 Należy wreszcie podkreślić, że w każdym razie każde zawieszenie biegu terminu na podjęcie ostatecznej decyzji w sprawie wykonania europejskiego nakazu aresztowania można uznać za dopuszczalne jedynie z zastrzeżeniem przestrzegania obowiązków informacyjnych nałożonych na wykonujący nakaz organ sądowy, w szczególności w art. 17 ust. 4 i 7 tej decyzji ramowej.
- 54 W czwartej kolejności należy przypomnieć, że w art. 1 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584 wyraźnie wskazano, że nie prowadzi ona do zmiany obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zawartych w art. 6 UE i odzwierciedlonych w karcie, który to obowiązek

dotyczy zresztą wszystkich państw członkowskich, w szczególności zarówno państwa członkowskiego wydającego nakaz, jak i państwa członkowskiego wykonującego nakaz (wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 55 Artykuł 12 tej decyzji ramowej należy zatem interpretować zgodnie z art. 6 karty, który przewiduje, że każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego (wyrok z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 54).
- 56 W tym względzie należy przypomnieć, że art. 52 ust. 1 karty dopuszcza wprowadzenie ograniczeń w wykonywaniu tego prawa, o ile przewidziane są one ustawą, szanują istotę tych praw i wolności i z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób (wyroki: z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 15 marca 2017 r., Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, pkt 37).
- 57 Tymczasem w zakresie, w jakim w karcie ujęte są prawa odpowiadające prawom gwarantowanym przez EKPC, art. 52 ust. 3 karty ma na celu zapewnienie niezbędnej spójności między prawami zawartymi w karcie a odpowiadającymi im prawami zagwarantowanymi w EKPC, co jednak nie może mieć negatywnego wpływu na autonomię prawa Unii i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Do celów wykładni art. 6 karty należy zatem uwzględnić art. 5 ust. 1 EKPC jako ustanawiający próg minimalnej ochrony (zob. podobnie wyroki: z dnia 15 marca 2017 r., Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, pkt 37; a także z dnia 14 września 2017 r., K., C-18/16, EU:C:2017:680, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 58 W tym względzie zgodnie z orzecznictwem ETPC odnoszącym się do art. 5 EKPC okoliczność, że każde pozbawienie wolności musi być zgodne z prawem, oznacza nie tylko to, że musi mieć podstawę prawną w prawie krajowym, lecz również, że prawo krajowe musi być wystarczająco dostępne, precyzyjne i przewidywalne w zakresie jego stosowania, tak aby uniknąć wszelkiego ryzyka arbitralności (zob. podobnie wyrok z dnia 15 marca 2017 r., Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 59 Poza tym zgodnie z orzecznictwem Trybunału w tym zakresie należy podkreślić, że cel gwarancji wprowadzonych w odniesieniu do wolności, takich jak ustanowione zarówno w art. 6 karty, jak i w art. 5 EKPC, polega w szczególności na ochronie jednostki przed arbitralnością. Tak więc, aby zastosowanie środka pozbawienia wolności było zgodne z tym celem, musi być ono w szczególności pozbawione elementów złej wiary lub wprowadzenia w błąd przez organy władzy (wyrok z dnia 15 marca 2017 r., Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 60 Z powyższego wynika, że utrzymanie aresztu osoby, której dotyczy wnioski, po upływie terminu 90 dni, stanowiące poważną ingerencję w prawo tej osoby do wolności, podlega wymogowi przestrzegania ścisłych gwarancji, a więc istnienia podstawy prawnej, która, jak wynika z pkt 58 niniejszego wyroku, musi spełniać wymogi jasności, przewidywalności i dostępności w celu uniknięcia wszelkiego ryzyka arbitralności (zob. podobnie wyrok z dnia 15 marca 2017 r., Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 61 W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że OLW stanowi w niderlandzkim systemie prawnym podstawę prawną aresztu, o którym mowa w art. 12 decyzji ramowej 2002/584, że wspomniane przepisy prawa krajowego, przepisy prawa Unii, jak i orzecznictwo dotyczące omawianej dziedziny są swobodnie dostępne oraz że nie ma przesłanek wskazujących na arbitralne stosowanie tych przepisów prawa krajowego. W związku z tym należy jedynie zbadać, czy wspomniane przepisy prawa krajowego spełniają kryterium jasności i przewidywalności w odniesieniu do zasad dotyczących czasu trwania w Niderlandach aresztu osoby takiej jak TC, w oczekiwaniu na jej przekazanie w ramach wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

- 62 W tym względzie należy przede wszystkim zauważyć, że zgodnie z art. 12 decyzji ramowej 2002/584, w przypadku gdy osoba zostaje zatrzymana na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, wykonujący nakaz organ sądowy podejmuje decyzję, czy osoba ta powinna pozostać aresztowana, zgodnie z prawem państwa członkowskiego wykonującego europejski nakaz aresztowania, przy czym osoba ta może być zwolniona pod warunkiem, że właściwy organ wspomnianego państwa członkowskiego podejmie wszystkie środki, jakie uzna za niezbędne, aby zapobiec ucieczce tej osoby.
- 63 Zgodnie z tym, co stwierdzono w pkt 49 i 50 niniejszego wyroku, z orzecznictwa Trybunału, przypomnianego w jego pkt 54 i 55, wynika, że w przypadku gdy istnieje bardzo poważne ryzyko ucieczki, niedające się ograniczyć do akceptowalnego poziomu poprzez zastosowanie odpowiednich środków, które pozwalają na zapewnienie, że przesłanki niezbędne do skutecznego przekazania osoby, której wniosek dotyczy, pozostaną spełnione, jak uważa sąd odsyłający w niniejszym przypadku, jej zwolnienie tylko ze względu na to, że od dnia jej zatrzymania, choćby tymczasowego, upłynęło 90 dni, nie jest zgodne z obowiązkami wynikającymi z decyzji ramowej 2002/584.
- 64 Ponadto w pkt 57–59 wyroku z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474), Trybunał określił warunki, jakie musi spełniać przedłużenie aresztu osoby, której dotyczy wnioski, po upływie terminów, o których mowa w art. 17 decyzji ramowej 2002/584, do czasu jej faktycznego przekazania.
- 65 Wynika z tego, że prawo Unii, zgodnie z jego wykładnią zawartą w wyżej wymienionym wyroku Trybunału, określa jasne i przewidywalne zasady dotyczące okresu aresztu osoby, której dotyczy wnioski.
- 66 Dalej, nie ma sporu co do tego, że również art. 22 ust. 4 OLW ustanawia jasną i przewidywalną zasadę, przewidując, iż areszt osoby, której dotyczy wnioski, jest co do zasady ipso facto zawieszany wyłącznie w wyniku upływu terminu 90 dni od dnia zatrzymania tej osoby. Jednakże w pkt 49 i 50 niniejszego wyroku stwierdzono, że w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym decyzja ramowa 2002/584 wyklucza taki system.
- 67 W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że wiążący charakter decyzji ramowej powoduje powstanie po stronie organów krajowych, a w szczególności sądów krajowych, obowiązku dokonywania wykładni prawa krajowego zgodnie z prawem Unii. Stosując prawo krajowe, sądy krajowe są zobowiązane dokonywać jego wykładni w miarę możliwości w świetle brzmienia i celu decyzji ramowej, tak aby osiągnąć przewidziany w niej skutek. Ten obowiązek wykładni zgodnej prawa krajowego jest nierozzerwalnie związany z systemem traktatu FUE, gdyż zezwala sądom krajowym na zapewnienie, w ramach ich właściwości, pełnej skuteczności prawa Unii przy rozpoznawaniu zawisłych przed nimi sporów (wyrok z dnia 29 czerwca 2017 r., Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 68 W szczególności zasada wykładni zgodnej z prawem Unii wymaga, by sądy krajowe czyniły wszystko, co leży w zakresie ich kompetencji, uwzględniając wszystkie przepisy prawa krajowego i stosując uznane w porządku krajowym metody wykładni, by zapewnić pełną skuteczność rozpatrywanej decyzji ramowej i dokonać rozstrzygnięcia zgodnego z realizowanymi przez nią celami (wyrok z dnia 29 czerwca 2017 r., Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 69 Wynika z tego, że również w niniejszym przypadku było jasne i przewidywalne, i to jeszcze przed wszczęciem postępowania głównego, że sąd odsyłający, jak również Gerechtshof Amsterdam (sąd apelacyjny w Amsterdamzie), miały obowiązek uczynienia wszystkiego, co leży w zakresie ich kompetencji, by zapewnić pełną skuteczność decyzji ramowej 2002/584, dokonując wykładni art. 22 ust. 4 OLW oraz obowiązku tymczasowego zwolnienia, który przepis ten przewiduje, zgodnie z celem realizowanym przez tę decyzję ramową.

- 70 Jednakże, jak stwierdzono w pkt 51 i 52 niniejszego wyroku, wykładnie przepisów prawa krajowego dokonane przez sąd odsyłający i *Gerechtshof Amsterdam* (sąd apelacyjny w Amsterdamie) w celu zapewnienia zgodności z decyzją ramową nie czynią w pełni zadość wymogom tej decyzji. W szczególności wykładnia zaproponowana przez sąd odsyłający nie pozwala na zapewnienie w niniejszym przypadku zgodności art. 22 ust. 4 OLW z decyzją ramową 2002/584.
- 71 Wreszcie, jeśli chodzi o okoliczności, na które zwrócił uwagę sąd odsyłający we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, zgodnie z którymi zarówno wykładnia art. 22 ust. 4 OLW, jak i orzecznictwo *Gerechtshof Amsterdam* (sądu apelacyjnego w Amsterdamie) są, po pierwsze, jasne i przewidywalne, po drugie, oparte na rozbieżnym rozumowaniu prawnym, a na koniec, mimo że jeszcze się to nie zdarzyło, mogą prowadzić do rozbieżnych decyzji, należy stwierdzić, co następuje.
- 72 Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 60 opinii, ponieważ sąd odsyłający i *Gerechtshof Amsterdam* (sąd apelacyjny w Amsterdamie) nie biorą pod uwagę tego samego momentu przy obliczeniu okresu zawieszenia biegu terminu na podjęcie decyzji o przekazaniu osoby, której dotyczy wnioski, upływ 90-dniowego terminu może być różny w zależności od sądu rozpatrującego sprawę, a w konsekwencji może skutkować różnymi okresami aresztu.
- 73 W niniejszym przypadku bowiem, podczas gdy sąd odsyłający zawiesił bieg 90-dniowego terminu ze skutkiem od dnia 14 czerwca 2018 r., jak wskazano w pkt 13 niniejszego wyroku, zgodnie z podejściem *Gerechtshof Amsterdam* (sądu apelacyjnego w Amsterdamie) zawieszenie to stałoby się skuteczne w dniu 17 maja 2018 r., ponieważ zdaniem tego sądu takie zawieszenie biegu terminu powinno nastąpić w momencie zwrócenia się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym mającego znaczenie dla sprawy rozpatrywanej w postępowaniu głównym.
- 74 Należy też zauważyć, że te rozbieżne podejścia wpisują się w kontekst prawny wyznaczony przez przepis prawa krajowego niezgodny z decyzją ramową 2002/584, ponieważ z jednej strony przepis ten może doprowadzić do zwolnienia osoby, której dotyczy wnioski, mimo ryzyka ucieczki, niedającego się ograniczyć do akceptowalnego poziomu przez zastosowanie odpowiednich środków zapewnających, że przesłanki niezbędne do skutecznego przekazania tej osoby pozostaną spełnione, z drugiej strony zaś rozbieżne wykładnie tego przepisu prawa krajowego przez sądy krajowe w celu zapewnienia zgodności z tą decyzją ramową nie czynią w pełni zadość wymogom tej decyzji.
- 75 Wynika z tego, że w sprawie takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym osoby, wobec których zastosowano w Niderlandach areszt w celu wykonania europejskiego nakazu aresztowania, takie jak TC, stają w obliczu sprzecznych ze sobą przepisów prawa krajowego, czyli art. 22 ust. 4 OLW, i przepisów prawa Unii, czyli art. 12 i 17 decyzji ramowej 2002/584, jak również są skonfrontowane z rozbieżnościami w orzecznictwie krajowym dotyczącym tego przepisu prawa krajowego mającym na celu dokonanie jego wykładni zgodnej z prawem Unii.
- 76 W tych okolicznościach należy zauważyć, że rozbieżność między wykładnią przyjętą przez sąd odsyłający a orzecznictwem *Gerechtshof Amsterdam* (sądu apelacyjnego w Amsterdamie) nie pozwala na jasne i przewidywalne określenie, wymagane przez orzecznictwo Trybunału, jak przypomniano w pkt 59 i 60 niniejszego wyroku, okresu aresztu w Niderlandach osoby, której dotyczy wnioski, w związku z wydanym przeciwko niej europejskim nakazem aresztowania.
- 77 W świetle powyższych rozważań na zadane pytanie należy udzielić następującej odpowiedzi:
- decyzję ramową 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego takiemu jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, przewidującemu ogólny i bezwarunkowy obowiązek zwolnienia osoby, której dotyczy wnioski, zatrzymanej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, po upływie terminu 90 dni od dnia jej zatrzymania, gdy istnieje bardzo poważne ryzyko ucieczki tej osoby, niedające się ograniczyć do akceptowalnego poziomu poprzez zastosowanie wobec tej osoby odpowiednich środków, oraz

- artykuł 6 kary należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu pozwalającemu na utrzymanie aresztu wobec osoby, której dotyczy wniosek, po upływie tego 90-dniowego terminu w oparciu o wykładnię tego przepisu prawa krajowego, zgodnie z którą rzeczony termin ulega zawieszeniu w sytuacji, gdy wykonujący nakaz organ sądowy postanowi zwrócić się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, zaczekać na odpowiedź Trybunału na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez inny wykonujący nakaz organ sądowy albo odroczyć wydanie decyzji o przekazaniu, jeżeli istnieje realne ryzyko, że w wydającym nakaz państwie członkowskim osoba, której dotyczy wniosek, może być narażona na nieludzkie lub poniżające traktowanie, jeżeli owo orzecznictwo krajowe nie zapewnia zgodności wspomnianego przepisu prawa krajowego z decyzją ramową 2002/584 i wykazuje rozbieżności mogące skutkować różnymi okresami aresztu.

W przedmiocie kosztów

- 78 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Decyzję ramową Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego takiemu jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, przewidującemu ogólny i bezwarunkowy obowiązek zwolnienia osoby, której dotyczy wniosek, zatrzymanej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, po upływie terminu 90 dni od dnia jej zatrzymania, gdy istnieje bardzo poważne ryzyko ucieczki tej osoby, niedające się ograniczyć do akceptowalnego poziomu poprzez zastosowanie wobec tej osoby odpowiednich środków.

Artykuł 6 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie orzecznictwu krajowemu pozwalającemu na utrzymanie aresztu wobec osoby, której dotyczy wniosek, po upływie tego 90-dniowego terminu w oparciu o wykładnię tego przepisu prawa krajowego, zgodnie z którą rzeczony termin ulega zawieszeniu w sytuacji, gdy wykonujący nakaz organ sądowy postanowi zwrócić się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, zaczekać na odpowiedź Trybunału na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez inny wykonujący nakaz organ sądowy albo odroczyć wydanie decyzji o przekazaniu, jeżeli istnieje realne ryzyko, że w wydającym nakaz państwie członkowskim osoba, której dotyczy wniosek, może być narażona na nieludzkie lub poniżające traktowanie, jeżeli owo orzecznictwo krajowe nie zapewnia zgodności wspomnianego przepisu prawa krajowego z decyzją ramową 2002/584 i wykazuje rozbieżności mogące skutkować różnymi okresami aresztu.

Podpisy